

מ"ת 39838/09/18 - מדינת ישראל נגד ג'ליל (בן סלמאן) זיד

בית המשפט המחוזי בחיפה

4.10.2018

מ"ת 39838-09-18

מדינת ישראל נ' ג'ליל זיד

לפני השופט יצחק כהן, סגן נשיא

מדינת ישראל

המבקשת

ע"י ב"כ עו"ד אמיר אליאל

נגד

ג'ליל (בן סלמאן) זיד

המשיב

ע"י ב"כ עו"ד ענאן עליאן

החלטה

א. ההליך

1. בקשה להאריך מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, המתנהלים נגדו בבית משפט זה לפי כתב אישום שהוגש בתיק פ' 39800-09-18.

2. בכתב האישום שהוגש נגד המשיב נטען, כי סמוך לתאריך 16.9.2018 המשיב נשא והוביל לביתו אקדח מסוג "ברטה" ומחסנית טעונה בשישה כדורים בקוטר 0.22 מ"מ. נטען, כי בתאריך 16.9.2018, בשעה 09:00 בבוקר, הנאשם החזיק את האקדח בתוך נעל בחדר השינה של הוריו, ואת המחסנית הסתיר בתוך נרתיק למשקפיים. על רקע העובדות המתוארות בכתב האישום הנאשם בביצוע העבירות הבאות:

(א) החזקת נשק ואביזר לנשק, עבירה לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

(ב) נשיאה והובלה של נשק ואביזר לנשק, עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין.

בשלב זה אין חולקים על כך, שהאקדח שנמצא מוסתר, הוא כלי נשק לעניין סעיף 144 לחוק העונשין.

3. לצד כתב האישום הגישה המבקשת בקשה להארכת מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, היא הבקשה המונחת עתה לפני.

ב. תמצית טענות באי כוח הצדדים

4. לטענת בא כוח המבקשת, קיימות בתיק החקירה ראיות לכאורה להוכחת העובדות הנטענות כלפי המשיב בכתב האישום, ומתקיימת במשיב חזקת המסוכנות, הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(2) וסעיף 35(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996. לטענת בא כוח המבקשת, הכלל שנקבע בפסיקה הוא, שכאשר מדובר בעבירות בכלי נשק, יש להאריך מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים, ושחרורו לחלופה הוא המקרה החורג מן הכלל, ויש לעשות בו שימוש רק בנסיבות מיוחדות.

על כן, לטענת בא כוח המבקשת אין לשחרר את המשיב לחלופת מעצר או למעצר באיזוק אלקטרוני.

5. בא כוח המשיב הסכים, שקיימות ראיות לכאורה לכך שהנאשם החזיק בכלי נשק, כלומר ביצע עבירה לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין. ואולם, לטענתו אין בידי המבקשת ראיות לכאורה, המוכיחות את עבירות נשיאת כלי הנשק והובלתו. בבסיס הטענה עומדת ההנחה, שאין בידי המבקשת ראיות לכאורה על כך שהמשיב ידע, בעת שהביא את האקדח לביתו, כי הוא נשוא אקדח.

לטענת בא כוח המשיב, ככל שקיימת מסוכנות במשיב, כי אז ניתן לאיין מסוכנות זאת בחלופת מעצר, ולחילופין במעצר באיזוק אלקטרוני. לצורך זה הציע בא כוח המשיב לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בבית סבו מצד אמו, מר מוחמד אבו שאח, בשפרעם, ועוד הציע, שהמשיב יהיה נתון לפיקוחם של ארבעה מפקחים, והם: סבו מצד אמו מר אבו שאח, סבו מצד אביו מר רידאן זיד, אמו של המשיב ואביו.

6. כל אחד מבאי כוח הצדדים הציג לפני פסקי דין התומכים לכאורה בטענותיו.

ג. ראיות לכאורה

7. כאמור אין מחלוקת בין באי כוח הצדדים, שקיימות ראיות לכאורה להוכחת עבירת החזקת כלי הנשק בה הואשם המשיב. על כן אבחן האם קיימות ראיות לכאורה להוכחת עבירת נשיאת הנשק והובלתו.

8. בהודעתו מתאריך 16.9.2018 מסר המשיב:

"... לגבי האקדח מצאתי בסביבה בשכונה שלנו ושמתי אותו בבית ותפסו אותו היום. אתמול מצאתי את האקדח [ברחוב] והיום מצאו אותו."

ובהמשך הדברים:

"הייתי לבד מצאתי אותו בלילה בשעה 12:30 - 01:00 אחרי חצות הסתובב[תי] ברגל."

בהודעה נוספת, מתאריך 18.9.2018, נשאל המשיב האם נכון הדבר שהוא נשא את האקדח עליו מהמקום בו הוא מצא אותו, ועל כן הדבר נחשב "הובלה ונשיאה", ועל כך השיב המשיב: "זה נכון שלקחתי אותו, זה לא שלי, קחו אותו". בהודעה נוספת, שנגבתה מאת המשיב בתאריך 20.9.2018, סרב המשיב להשיב לשאלות חוקריו, ושמר על זכות השתיקה.

9. במהלך החקירה נעשה שחזור עם המשיב, והמשיב הוביל את החוקר למטע זיתים, וכך תאר זאת החוקר במזכר שכתב (מסמך ל"ח בתיק החקירה):

"נכנסנו לדרך עפר ונסענו קרוב ל- 200 מטר, ואז החשוד ביקש לעצור ליד עץ זית בתוך המטע, ירדנו מהניידת והחשוד הצביע על עץ זית ובתוך חור קטן בגזע העץ החשוד הצביע ששם מצא את האקדח ולקח אותו כפי שטען בחקירתו."
למעשה, קיימים בתיק החקירה שני שחזורים שנעשו. השחזור האחד נעשה בבית הוריו של המשיב, שם המשיב מתגורר. השחזור השני נעשה במטע הזיתים, הנמצא במרחק לא רב מבית הוריו של המשיב, ובו, לטענת המשיב, הוא מצא את כלי הנשק. להלן אסקור כל אחד מהשחזורים בקצרה:
(א) השחזור בבית הוריו של המשיב בו מתגורר המשיב:

מהשחזור בבית המגורים עולה, כי חוקר המשטרה שביצע את השחזור מכיר את בית הוריו של המשיב מחיפושים קודמים שנעשו בו. בעת שהשוטרים הגיעו לבית המגורים, המשיב שהה בבית לבדו, שכן הוריו כבר יצאו מהבית. יצוין, כי ליד דלת הכניסה לבית מותקנים לבני זכוכית, והשחזור נועד להוכיח, כי השוטרים שעמדו מחוץ לבית, יכלו לראות את תנועותיו של המשיב בתוך הבית, לפני שהוא הואיל לפתוח להם את דלת הכניסה, ואפשר להם להיכנס פנימה. התיעוד נעשה על ידי השוטרים, שראו מבעד ללבני הזכוכית את המשיב יוצא מחדרו, חוצה את חדר האורחים, נכנס לחדר השינה של הוריו (שם בסופו של דבר נמצאו האקדח והמחסנית), ולאחר מכן יוצא מחדר השינה של ההורים, ורק לאחר מכן פותח את הדלת לשוטרים.
(ב) השחזור בשטח:

השחזור בשטח נעשה במטע הזיתים, בו לטענת המשיב הוא מצא את האקדח. המשיב טען, כי מצא את האקדח בתוך גזע של עץ זית. כאשר המשיב הצביע על המקום בתוך העץ בו

לטענתו מצא את האקדח, שאל אותו החוקר "האם האקדח היה בתוך שקית או רגיל", והמשיב השיב לו, שהאקדח "היה לבד בלי כלום". מתשובתו של המשיב עולה, כי לכאורה לא יכול להיות ספק, שכאשר הוא נטל את האקדח מהמקום, הוא ידע שמדובר באקדח. מכאן מתבקשת לכאורה המסקנה, שהמשיב ידע גם כי המציאה שמצא הוא האקדח. על כן, הנני סבור, שלכאורה יש בידי המבקשת ראיות לכאורה להוכחת עבירות ההובלה והנשיאה של האקדח.

10. לסיכום פרק זה, לאחר ששקלתי טענות באי כוח הצדדים, צפיתי בשחזורים שנעשו וקראתי את חומר החקירה שנאסף נגד המשיב, הנני סבור שיש בידי המאשימה ראיות לכאורה להוכיח גם את כל העבירות המיוחסות למשיב בכתב האישום.

ד. עילת מעצר

11. צודק בא כוח המאשימה בטענתו, כי בעניינו של המשיב מתקיימת חזקת מסוכנות לפי סעיפים 21(א)(1)(ג)(2) ו- 35(ב)(1) לחוק המעצרים, אך לא רק זאת.

מחומר החקירה שנאסף עולה, כי אין זה המקרה הראשון בו המשיב נמצא מחזיק בביתו בכלי נשק שלא כדין. על פי חומר החקירה, עוד בעת שירותו הצבאי החזיק המשיב בביתו רובה מסוג M - 16 בניגוד להוראות הצבא. רובה זה הוחזר לשלטונות הצבא רק בהתערבות אביו של המשיב.

12. על כן, הנני סבור, כי לצד חזקת המסוכנות הסטטוטורית, טמונה במשיב גם מסוכנות קונקרטית. מסוכנותו של המשיב מקימה עילה להארכת מעצרו עד תום ההליכים.

ה. חלופת מעצר

13. בבסיס שחרור של אדם לחלופת מעצר או למעצר באיזוק אלקטרוני, עומדת מידת האמון שבית המשפט מוכן לתת באותו אדם. כך למשל נקבע בבש"פ 9854/06 **עאטיאס נ' מדינת ישראל** (13.12.2006) מפי כב' השופטת ד' ברלינר):

"בבסיסו, שחרור בערובה הוא מעין חוזה אמון בין המשוחרר לבין בית המשפט. המשוחרר מתחייב לכך שיעמוד בתנאים ובית המשפט, בהנחה שהוא נותן בו אמון - מורה על שחרורו. כל האמצעים הנוספים, יהיו אלו מפקחים בשר ודם או איזוק אלקטרוני, אינם אלא חישוקים שנועדו להבטיח את קיומו של החוזה, אולם אינם יכולים להוות את בסיסו. מקום שבסיס זה אינו קיים, גם איזוק

אלקטרוני לא יהווה מענה."

בדרך כלל בית המשפט אינו אמור לבחון בשלב זה את מהימנות הראיות או את מהימנות גרסת הנאשם. ואולם, לאור חומר הראיות שנאסף בחקירה, הנני סבור, שגרסתו של הנאשם מעוררת ספק ניכר, המשליך על מידת האמון שאני מוכן לתת בו. דבר זה משליך במישורין על מידת הנכונות של בית המשפט לשחרר את המשיב לחלופת המעצר המוצעת.

על פי חומר החקירה, הנאשם מצא את האקדח בשעת לילה מאוחרת (אחר חצות) בתוך "חור" בגזע של עץ זית בתוך מטע זיתים. בחלוף מספר שעות, ולכאורה עוד לפני שהמשיב הספיק לספר למישהו על כך שמצא את האקדח, ביקרו השוטרים בבית הוריו של המשיב וערכו חיפוש אחר כלי הנשק, ומצאו אותו בחדר השינה של הוריו של המשיב.

לדעתי, השתלשלות האירועים מטילה צל כבד על גרסת המשיב, כי מצא את האקדח סתם כך, ובאופן תמים, אגב שיטוט לילי במטע הזיתים הסמוך לביתו. לדעתי המשיב מסתיר עובדות חשובות, והדבר מכרסם באופן ניכר במידת האמון שאני מוכן לתת בו.

14. בא כוח המשיב הציע, כי המשיב ישוחרר לחלופת מעצר בבית סבו מצד אמו. בית הסב מצוי בעיר שפרעם בה מתגוררים המשיב והוריו, ובמרחק של כ- 3 ק"מ מבית הורי המשיב, הקרוב למטע הזיתים בו המשיב "מצא" את האקדח. כמו כן, בא כוח המשיב הציע, כי ארבעה מפקחים יפקחו על המשיב בעת שיהיה נתון בחלופת המעצר המוצעת.

לאור מסוכנותו של המשיב, וגרסתו מעוררת הספק, הנני סבור שחלופת המעצר אינה מרוחקת די הצורך מהמקום בו המשיב "מצא" את האקדח. כמו כן לא שוכנעתי שהסב מצד האם (בן 76 שנים), הוא האדם שיצליח לשים גבולות למשיב. אף לא שוכנעתי שהסב מצד האב הבין, כי יהיה מוטל עליו לפקח על המשיב בבית הסב מצד האם ("הבית של סבו השני קטן יותר, הבית שלי נוח יותר"). גם לא שוכנעתי שאמו של המשיב מסוגלת להציב למשיב את הגבולות הדרושים. יוצא אפוא, שנותר רק אביו של המשיב, שעשה עלי רושם חיובי, כמי שיוכל לשמש כמפקח ראוי על המשיב, ואשר יוכל להיות סמכותי כלפי המשיב ולהציב לו את הגבולות הדרושים.

במילים אחרות, לא שוכנעתי שהחלופה המוצעת תאיין את מסוכנותו של המשיב, ולא מצאתי שיש מקום להטיל את מלאכת הפיקוח על המשיב, על המפקח היחיד שאני מוכן לסמוך עליו, הוא אביו של המשיב.

15. על כל אלה יש להוסיף, שבעבירות בכלי נשק, הכלל הוא מעצר הנאשם עד תום ההליכים במתקן כליאה,

ושחרור לחלופת מעצר הוא החריג לכלל, שהשימוש בו יעשה בנסיבות מיוחדות. כמו כן יש להוסיף, כי בעבירות בכלי נשק, מינוי קרובי משפחה לשמש כמפקחים, מהווה חריג יוצא דופן (בש"פ 4830/18 **דבאס נ' מדינת ישראל** (30.7.2018) מפי כב' השופט מר ד' מינץ, בפסקאות 22 ו-23). דברים ברוח זאת נקבעו אף בבש"פ 3781/18 **צרצור נ' מדינת ישראל** (22.5.2018) (מפי כב' השופט מר י' אלרון בפסקה 15 להחלטה):

"הלכה פסוקה היא, כי עבירות בנשק מקימות חזקה מובנית של מסוכנות לשלום הציבור, אשר לא ניתן לאיינה באמצעות חלופות מעצר אלא במקרים חריגים..."
ובהמשך הדברים (בפסקה 18 להחלטה):
לבסוף, אין בידי לקבל את טענת בא כוח העורר, לפיה חלופת המעצר המוצעת היא חלופה ראויה - אף לא מעצר בפיקוח אלקטרוני. אכן, שירות המבחן סבר כך. ואולם, בהתחשב בקרבה הגיאוגרפית לזירת ביצוע העבירות על ידי העורר ובמעגל הפיקוח המשפחתי שהוצע, חלופה זו מעוררת קשיים לא מבטלים, במיוחד כשמיוחסת לעורר עבירת נשק, בה נדרש פיקוח הדוק "ברמה גבוהה ביותר" של בטחון שלא יופר."

(וראו גם: בש"פ 454/18 **בوتסאז נ' מדינת ישראל** (28.1.2018); בש"פ 9713/17 **שקיר נ' מדינת ישראל** (27.12.2017); בש"פ 1748/11 **יחזקאל נ' מדינת ישראל** (10.3.2011); בש"פ 4850/08 **אבו הניה נ' מדינת ישראל** (10.6.2008)).

16. כדי להצדיק שחרורו של המשיב לחלופת מעצר או למעצר באיזוק אלקטרוני, היה על המשיב לשכנע, בראש ובראשונה, כי יש לתת בו אמון. עוד היה על המשיב לשכנע, כי מתקיימות בו נסיבות מיוחדות, המצדיקות סטיה מפסיקת בית המשפט העליון, לפיה בעבירות נשק, הכלל הוא להאריך המעצר עד תום ההליכים. לאחר כל אלה, היה מקום לבחון את טיבה של חלופת המעצר והמפקחים המוצעים, ובמקרה הצורך, אפשר ואף היה מקום לערב את שירות המבחן.

במשיב שלפני לא התקיימו נסיבות מיוחדות. נהפוך הוא. כבר בגילו הצעיר זו הסתבכותו השניה של המשיב עם כלי נשק המוחזק על ידו שלא כדין, והגרסה כי "מצא" את האקדח אגב שיטוט תמים במטע זיתים בשעת לילה מאוחרת, מעוררת ספק רב בעיני. המסוכנות הנובעת מהחזקת כלי נשק שלא כדין היא מסוכנות גדולה, שקשה עד מאוד לאיין אותה בחלופת מעצר. באותם מקרים, בהם יש מקום לשחרר נאשם בעבירות נשק לחלופת מעצר, יש להבטיח שחלופת המעצר תהיה הדוקה וקפדנית, באופן שיאיין כל מסוכנות הנשקפת מהנאשם. קריטריונים אלה אינם מתקיימים בחלופת המעצר שהוצעה מטעמו של המשיב שלפני.

17. כיוון שלדעתי לא מתקיימות במשיב נסיבות מיוחדות המצדיקות סטיה מהכלל שנקבע בפסיקת בית המשפט

העליון, לא מצאתי מקום להטיל על שירות המבחן לבחון את חלופת המעצר שהוצעה ולהכין תסקיר מעצר בעניינו של המשיב.

ו. סוף דבר

18. אשר על כל האמור לעיל, הנני מחליט לקבל את בקשת המבקשת, והנני מחליט להאריך מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המתנהלים נגדו בתיק העיקרי (ת"פ 39800-09-18).

ניתן היום, כ"ה בתשרי, תשע"ט, 4.10.2018, והודע בפומבי.

יצחק כהן, שופט
סגן נשיא